

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla, mint harmadfokú bíróság **Budapesten, 2009. év október hó 22. napján** tartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

v é g z é s t:

A halálos közúti baleset gondatlan okozásának vétsége miatt vádlott ellen indított büntetőügyben a vádlott és védője másodfellebbezését elbírálva a Nógrád Megyei Bíróság, mint másodfokú bíróság 2009. év március hó 12. napján kelt 3.Bf.181/2008/5. számú ítéletét **helybenhagyja**.

A végzés ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

A Balassagyarmati Városi Bíróság 2006. év január hó 31. napján kelt B.137/2005/15. számú ítéletében a vádlottat az ellene halálos közúti baleset gondatlan okozásának vétsége miatt emelt vád alól felmentette. A Nógrád Megyei Bíróság 2006. év június hó 28. napján kelt Bf.47/2006/5. számú végzésével ezen ítéletet hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására utasította.

A Balassagyarmati Városi Bíróság 2007. év május hó 30. napján kelt 7.B.483/2006/16. számú ítéletével a vádlottat ismét felmentette az ellene emelt vád alól. A Nógrád Megyei Bíróság 2008. év április hó 9. napján kelt 6.Bf.190/2007/8. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, a vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk. 170. § (1) és (2) bekezdés b./ pontja szerint minősülő közúti baleset okozása vétségében, ezért 400 napi tétel pénzbüntetésre ítélte, egy napi tétel összegét 500 forintban, a pénzbüntetés teljes összegét 200.000 forintban állapította meg. A Fővárosi Ítéltábla 2008. év október hó 3. napján kelt 5.Bhar.134/2008/4. számú ítéletével a Nógrád Megyei Bíróság, mint másodfokú bíróság ezen ítéletét eljárási okból, a Be. 399. § (2) bekezdés a./ pontjára és a Be. 373. § (1) II/b. pontjára hivatkozással hatályon kívül helyezte és a másodfokú bíróságot új eljárás lefolytatására utasította.

A Nógrád Megyei Bíróság 2009. év március hó 12. napján kelt 3.Bf.181/2008/5. számú ítéletével a vádlottat ismét bűnösnek mondta ki közúti baleset okozásának vétségében, ezért 350 napi tétel pénzbüntetésre ítélte azzal, hogy egy napi tétel

összegét 500 forintban, a pénzbüntetés teljes összegét 175.000 forintban állapította meg. Rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése esetére napi tételenként egy-egy napi fogházbüntetésre történő átváltoztatásáról. Kötelezte a vádlottat, hogy a Magyar Államnak fizessen meg 156.849 forint, továbbá a pótmagánvádló jogi képviselője munkadíja és készkiadása címén további 197.538 forint bűnügyi költséget. Megállapította, hogy az ezt meghaladó bűnügyi költséget az állam viseli.

A másodfokú bíróság ítélete ellen a vádlott és védője jelentett be fellebbezést bűncselekmény hiányában történő felmentésért. A pótmagánvádló a másodfokú bíróság ítéletét tudomásul vette.

A harmadfokú nyilvános ülésen a védő bejelentett fellebbezését fenntartva előadta, hogy a Nógrád Megyei Bíróság a megismételt eljárás során hasonló összetételű tanácsban tárgyalta, amelyre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla a korábbi ítéletét hatályon kívül helyezte. Indítványozta ezért, hogy az ítéltábla jelen ügyben eljáró tanácsa foglaljon állást abban a kérdésben, tévedett-e az ítéltábla korábbi határozatában, amikor a másodfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte, avagy helyes döntést hozott. Utóbbi esetben a megyei bíróság ugyanis eljárásjogilag „szembe helyezkedett” a harmadfokú bíróság által meghatározott szempontokkal. Az ügy érdeme tekintetében előadta, hogy az elsőfokú bíróság maradéktalanul eleget tett ügyfelderítési kötelezettségének, helyes jogi álláspontra helyezkedett, amikor felmentő rendelkezést hozott a vádlottal szemben, mert a vádlott javára értékelte a bizonytalansági tényezőket. Összességében megállapítható, hogy a sajnálatos baleset nem írható a vádlott terhére, ezért a másodfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a vádlott felmentését indítványozta.

A vádlott felszólalásában és az utolsó szó jogán sajnálkozásának adott hangot, ám kinyilvánította, hogy a baleset elkerülhetetlen volt.

A pótmagánvádló jogi képviselője a másodfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta. Álláspontja szerint a vádlott bűnösségét támasztja alá az a körülmény, hogy nem csak ő volt a busz takarásában és vette észre utolsó pillanatban a sértettet, hanem a sértett is csak ekkor látta meg a busz mögül kihaladó Audit, így kölcsönös pozícióban voltak.

A Fővárosi Ítéltábla a többszörös hatályon kívül helyezéssel érintett eljárásban először azt tette vizsgálat tárgyává, hogy van-e helye a másodfokú bíróság ítélete ellen az ún. másodfellebbezésnek. E körben megállapította, hogy a Balassagyarmati Városi Bíróság 7.B.483/2006/16. számú felmentő, illetőleg a Nógrád Megyei Bíróság 3.Bf.181/2008/5. számú ítéletének bűnösséget megállapító rendelkezése egymással ellentétben áll, ezért a Be. 386. § (1) bekezdés a./ pontja alapján a másodfellebbezés, ennek nyomán a harmadfokú eljárás törvényes előfeltétele fennáll. Nem tévedett ezért a másodfokú bíróság, amikor fellebbezési jogot biztosított az ítéletével szemben és elfogadta a vádlott és védője által bejelentett fellebbezést.

A Fővárosi Ítéltábla a Be. 387. §-ára figyelemmel az első- és másodfokú bíróság ítéletét először az eljárási szabályok betartása tekintetében bírálta felül. Megállapította, hogy érdemben nem kifogásolható a 2009. év március hó 4. napján tartott másodfokú fellebbezési tárgyaláson a védői kérdésfeltevésére adott tanácselnöki tájékoztatás. A Be. 21. § (3) bekezdés c./ pontja alapján a hatályon kívül helyezés folytán megismételt eljárásból abban az esetben kizárt a bíró részvétele, ha a hatályon kívül helyező határozat vagy a megalapozatlanság miatt hatályon kívül helyezett határozat meghozatalában részt vett. Az előadó bíró nem vett részt a Nógrád Megyei Bíróság Bf.47/2006/5. számú, a Balassagyarmati Városi Bíróság B.137/2005/15. számú ítéletét hatályon kívül helyező végzésének meghozatalában. Kétség kívül előadó bíróként részt vett a megyei bíróság ezt követő, a Balassagyarmati Városi Bíróság 7.B.483/2006/16. számú ítéletét megváltoztató, a vádlott bűnösségét megállapító 6.Bf.190/2007/8. számú ítélete meghozatalában (vö. Fővárosi Ítéltábla 5.Bh.134/2008/4. számú végzése 3. oldal utolsó előtti-utolsó bekezdés). A Fővárosi Ítéltábla az említett határozatával **nem megalapozatlanság miatt**, hanem - az előzőekben írtak szerint - eljárási okból helyezett hatályon kívül. Márpedig erre figyelemmel az említett bíró a Be. 21. § (3) bekezdés c./ pontjában írt kizárási feltétel hiánya - nem pedig a másodfokú tanács által felhívott, ez alól kivételt engedő jogszabályhely - miatt vehetett részt a másodfokú eljárásban.

A védő eljárásjogi indítványával kapcsolatosan megjegyzendő, hogy a Fővárosi Ítéltábla a korábbi, a másodfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyező végzése megalkotásakor fennálló jogi helyzet alapvetően eltér a jelenlegitől. Akkor ugyanis a másodfokú bíróság a saját hatályon kívül helyező végzését követően járt el, míg jelen esetben a harmadfokú bíróság hatályon kívül helyező határozata után. A Fővárosi Ítéltábla hatályon kívül helyező végzése egyebekben egyáltalán nem foglalkozott az ügy érdemével - erre tekintettel vehetett részt a legutolsó másodfokú eljárásban a korábbi határozat meghozatalában részt vevő bíró -, a harmadfokú bíróság ezért e határozatban nem tartotta indokoltnak az eljárás korábbi szakában hozott ítélő táblai végzés értelmezését.

Összességében megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését követően a Balassagyarmati Városi Bíróság; a Nógrád Megyei Bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését követően az ügyben eljáró másodfokú bíróság az eljárási szabályok betartásával folytatta le az eljárását. A tényállás megállapítása során már az elsőfokú bíróság is lefolytatta a szükséges bizonyítást, majd az ellentétes szakértői vélemények közti feloldás érdekében a másodfokú bíróság is fogatosított bizonyítást az eljárása során. Az eljáró bíróságok így ügyfelderítési kötelezettségüknek a legteljesebb körben eleget tettek.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás felülbírálatkor a Nógrád Megyei Bíróság helytállóan észlelte a nyomozás során kirendelt igazságügyi műszaki szakértő, illetve a pótmagánvádló által benyújtott szakvélemény közötti ellentmondást. Az ennek feloldása érdekében a 2009. év március hó 4. napján tartott fellebbezési tárgyaláson fogatosított bizonyítás során az 1. számú szakértő

egyetértett a 2. számú szakértő által készített szakvéleménnyel, a kettőjük véleménye közti különbséget a saját számítási hibájával magyarázta, amiben nem vette figyelembe a kerékpáros sebességét. A másodfokú bíróság a tényállás felülbírálata során a felvett bizonyítás, az iratok tartalma és ténybeli következtetés alapján az elsőfokú bíróság által megállapítottakat kiegészítette, pontosította, azonban döntően az elsőfokú bíróság által megállapítottakat tartotta irányadónak és nem állapított meg azzal ellentétes tényállást. Rögzítette, hogy abban az esetben, ha a vádlott *„az útszakaszra a megengedett 60 km/óra sebességgel haladt volna a veszélyhelyzet észlelésekor, akkor a baleset a ténybeli módon nem következik be lassító fékezés esetén, mivel a kerékpáros akkorra, amikor a megengedett sebességgel haladó vádlotti jármű elérte volna az ütközés helyét, már kihaladt volna a vádlott járművonalából, mert a kerékpár a gépkocsi jobb oldali síkját már 3,4-4,2 méterrel elhagyta volna. A megengedett sebességhez tartozó féktávolságot figyelembe véve - lassító fékezés esetén - a gépjármű féktávolságon belül megállítható lett volna”*(másodfokú ítélet 10. oldal utolsó-11. oldal 1. bekezdés).

Az előbbiekre figyelemmel a másodfokú bíróság a Be. 351. § (2) bekezdésében írt hibáktól és hiányosságoktól mentes tényállást állapított meg, amely a Be. 388. §-ára is figyelemmel irányadó volt a harmadfokú eljárás során. A másodfokú bíróság a 6/1998. Büntető Jogegységi Határozat rendelkezéseinek helytálló értelmezésével, a határozatban írtak magas színvonalú elemzésével jutott arra a következtetésre, hogy a vádlottat büntetőjogi felelősség terheli a bekövetkezett közúti balesetért. Ha a vádlott a megengedett 60 km/órás sebességgel közlekedik, akkor annyival később érkezett volna az elütés helyére, hogy akkor már nincs ott a kerékpáros, *mert az több méter utat megtéve kihaladt volna előre, ennél fogva a két jármű nem találkozik, így a kerékpáros elütése ekkor nem következett volna be* (12. oldal utolsó előtti mondat).

A másodfokú bíróság ezért helytállóan vont következtetést a vádlott bűnösségére, mert *a vádlottnak előre kellett látnia magatartása lehetséges következményét, vagyis azt, hogy a megnövelt sebesség miatt szükség esetén nem tud megfelelően eleget tenni balesetelhárítási kötelezettségének, ennek ellenére könnyelműen bízott magatartása lehetséges következménye elmaradásában* (14. oldal harmadik bekezdés). Nem tévedett a másodfokú bíróság a cselekmény minősítésénél sem. A vádlott cselekménye valóban a Btk. 187. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés b./ pontja szerint minősülő és büntetendő halálos eredménnyel járó közúti baleset gondatlan okozásának vétségét meríti ki.

A büntetés kiszabása során az másodfokú bíróság helytállóan sorolta fel a bűnösségi körülményeket. A bűncselekmény elkövetése óta eltelt jelentős időmúlásra tekintettel nem kifogásolható az enyhítő szakasz alkalmazása a vádlottal szemben, azonban a visszavonhatatlan következménnyel (halállal) járó bűncselekmény elkövetése esetén - ha az még gondatlan is - a pénzbüntetés alkalmazása eltúlzottan enyhének tekinthető. A súlyosításra irányuló fellebbezés hiányában azonban a harmadfokú eljárásban nem volt lehetőség súlyosabb büntetés kiszabására.

A Fővárosi Ítéltábla a Be. 397. § alapján a másodfokú bíróság ítéletét az ellene bejelentett fellebbezés alaptalansága, illetőleg a súlyosítási tilalom folytán, egyébként helyes indokai alapján helybenhagyta.

B u d a p e s t, 2009. év október hó 22. napján

Dr. Nehrer Péter s.k.	Dr. Hrabovszki Zoltán s.k.	Miszlayné Dr. Lányi Éva s.k.
tanács elnöke	előadó bíró	bíró

A Nógrád Megyei Bíróság 3.Bf.181/2008/5. számú ítélete a vádlottal szemben a Fővárosi Ítéltábla 3.Bhar.98/2009/3. számú végzése folytán a mai napon jogerős és végrehajtható.

B u d a p e s t, 2009. év október hó 22. napján

Dr. Nehrer Péter s.k.
a tanács elnöke

Kiadmány hitelül:

bírósági ügyintéző